

Til partiernes Fødevareordførere.

I forbindelse med stramningen af Fødevareloven (L 28) spår jeg, købmand og rådgiver for Nærbutikkernes Landsforening, at rigtig mange mindre butikker vil blive hårdt ramt af den kommende, stramme lovgivning. Også selv om, at fødevarerensikkerheden formodes værende i top i butikkerne og at vi selvfølgelig sætter fødevarerensikkerhed i højsædet. Men den nye lovgivning, sætter ikke mål med virkeligheden.

Jeg vil derfor, på vores foretræde for Fødevareudvalget d. 8. november, hovedsageligt gøre opmærksom på 5 punkter. Og da disse 5 punkter ikke, i væsentlig grad, kan belyses på 15 minutter, håber jeg at få mulighed for, senere i forløbet, at møde partiernes Fødevareordførere og Ministeren i et særskilt møde.

Følgende punkter er så uhyre vigtige, at der skal tages stilling til problematikken, inden lovforslaget vedtages:

Ensartethed: Vi ser tit og ofte, at regionernes kontrolmedarbejdere IKKE har samme holdning og tolerance til de faktiske forhold. Således er der himmelvid forskel – fra kontrolmedarbejder til kontrolmedarbejder – i hvorvidt forholdene er acceptable eller ej. Dette forlanger vi ensrettet, når vi snakker om de betydelige bøder, som der lægges op til. Det må ikke blive den enkelte kontrolmedarbejder, som efter eget velbefindende og humør, skal takserer om forhold er OK eller ej.

Bagatelgrænse: I nul-toleranceplanen, som DF og regeringen har indgået aftale om, er der, for at imødegå bøder for mindre forseelser, nævnt at der vil være en bagatelgrænse. Jeg er meget bekymret for denne udefinerbare størrelse og ved, at det vil skabe uheldige situationer og en vis lovløshed, efter bedste western-stil. (skyd først – spørg bagefter). I forbindelse hermed, har MF Bjarne Laustsen stillet spørgsmålet (S 33) til Ministeren. Og Ministeren svarer, *at det ikke er muligt at give en udtømmende liste for hvilke overtrædelser, der skal føre til administrativt bødeforlæg, og hvad der dermed ikke er bagatelagtigt; det må bero på et skøn i sagen i relation til de nævnte eksempler.* Et svar, som jeg tolker til, at det igen beror på et skøn fra en kontrolmedarbejder. Hvilket IKKE kan accepteres, da kontrolmedarbejderne ikke er egnede til sådanne skøn på grund af føromnævnte uensartethed. Vi må kræve, at der bliver faste rammer i ovennævnte problematik. Dette kan gøres enkelt og ensrettet ved blot at sætte en værdigrænse på omfangets størrelse. F.eks. med at værdisætte kasserede varer, fundet ved et kontrolbesøg, til et beløb på max. 1000 kroner pr. butik. (Et beløb, som eksempelvis svarer til 1,6 promille af varelageret i min egen butik, hvilket da må være bagatelagtigt!)

Bødestørrelser: I lovforslaget (L 28) lægges der op til uhyggelig høje bøder, som også rammer forseelser, som ikke står mål med overtrædelsens omfang og som ikke har ret meget betydning på selve sagens kerne – fødevarerensikkerheden. Her tænker jeg på, at selv om en butik HAR styr på datoer, rengøring og temperaturer ved den fysiske kontrol, udført af en kontrolmedarbejder, kan sidstnævnte i princippet gå virksomhedens egenkontrol igennem i sømmene og, med rund hånd, udskrive den ene bøde efter den anden, hvis der er den mindste smule uregelmæssigheder i skemaerne. F. eks. finder jeg det dybt urimeligt, at hvis egenkontrollen ikke er blevet tilstrækkeligt dokumenteret, hvilket ikke er ensbetydende med, at der ikke er blevet checket kontrolpunkter, falder der straks en bøde på mindst 10.000 kroner jf. nul-tolerancen. Og er det en forretning med 25 ansatte, bliver bøden 20.000 kroner. Dette betyder i praksis, at kiosken på hjørnet skal betale 10.000

kroner i bøde, medens Danmarks største dagligvarebutik, som har 200 gange så stor omsætning, nøjes med 20.000 kroner i bøde. Hvilket er stærkt diskriminerende af de små butikker. Jeg støtter rimeligheden i, at der skal være forskel i bødestørrelsen i de enkelte forretninger. Men forskellen skal være i mål med virksomhedens omsætning.

Dokumentation i egenkontrol: Jeg har, på vegne af Nærbutikkernes Landsforening, fået tilkendegivet af FVST i maj måned 2006, at det vil være rimeligt, at en lille butik, hvor det er indehaveren som er ansvarlig for egenkontrollen, at "nøjes" med at dokumentere i egenkontrollen én gang pr. uge. Dette skal ses i relief til, at de små butikker før i tiden kun skulle notere i egenkontrollen ved fejl eller uoverensstemmelser. Og at de omtalte, små butikker IKKE har nogen fordel ved at skulle dokumentere i egenkontrollen. I modsætning til større butikker, som har uddelegeret ansvarsområdet til flere medarbejdere og derved kan bruge egenkontrollen som et arbejdsredskab i den daglige drift af forretningen. I forbindelse hermed har MF Bjarne Laustsen stillet spørgsmålet (S 32) til Ministeren, som har ladet FVST besvare spørgsmålet således: *Fødevarestyrelsen oplyste (stillet til Nærbutikkernes Landsforening) på mødet d. 10. maj 2006, at det er Fødevarestyrelsens generelle holdning, at mindre butikker, der ikke forhandler letforfærelige fødevarer, ofte kan nøjes med at dokumentere temperaturen periodisk, f.eks. én gang ugentligt. Det blev samtidigt understreget, at kravet skal vurderes separat for den enkelte virksomhed ud fra elementer som bl.a. butiksstørrelse og sortiment.* I den forbindelse kan jeg oplyse, at Fødevarestyrelsen har et huskeproblem. Aftalen blev IKKE lavet den 10. maj 2006 på pågældende møde. Aftalen har jeg personligt – på vegne af Nærbutikkernes Landsforening – indgået telefonisk 2 dage senere. Og af den aftale indgik, at der skal være tale om såkaldte "mand og kone butikker". Desuden blev der ikke nævnt noget om, at kravet skulle vurderes separat senere.

Tilbagekaldelse af fødevarer: Tidligere på året er det blevet besluttet ved lov, at butikkerne skal kunne dokumentere evt. tilbagekaldelse af fødevarer. Denne procedure skal iflg. lovforslaget (L 28) kunne udløse en bøde på 40.000 kroner (80.000 kroner for større virksomheder), hvis dokumentationen ikke er i orden eller virksomheden ikke tilbagekalder en sundhedsfarlig fødevarer.

Denne kæmpebøde finder jeg urimelig, når vi taler om små forretninger uden tilvirkning. Denne bøde skal kun kunne tilkendes de virksomheder, som sælger og/eller producerer fødevarer til detailforretninger eller andre virksomheder.

Det fremgår heldigvis af teksten i lovforslaget, at butikkerne ikke skal kunne dokumenterer, til hvem der sælges varer – så længe det er til den enkelte forbruger. Men det fremgår, at butikkerne skal kunne bevise, at de har trukket en givet vare tilbage, hvis den bliver tilbagekaldt fra en producent eller grossist. Ved manglende dokumentation vil butikken blive tildelt en bøde på mindst 40.000 kroner.

Denne bødestørrelse er fuldstændigt hen i vejret i en lille butik. For her kan butikken uforskyldt blive tilkendt en høj bøde, hvis en tilbagekaldelse går tabt i posten, faxen er i uorden, Internettet er nede eller tilbagekaldelsen på anden måde, ikke når frem. Og det kan der ikke være meningen?

Som opsummering af ovennævnte problemstilling, kan jeg oplyse, at jeg desværre må konkludere, at vedtages lovforslaget (L 28) uden ændringer, vil det afstedkomme en betydelig butiksdød blandt nærbutikkernes. For vi kan ikke hamle op med bødestørrelser af den kaliber. Derfor står lovforslaget ikke i forhold til regeringens mål og ønske om, at ville

styrke landområderne, såvel med at skabe arbejdspladser som forbedring af befolkningstilvæksten.

Lovforslaget er skabt udelukkende for at lefle for forbrugerne og pressen. Ingen tænker på os, som skal leve med reglerne og de høje bøder. Dermed er ikke sagt, at vi er ligeglade med fødevarer sikkerheden. Men der skal altså være måde med galskaben, som vi siger i Vendsyssel.

Til sidst lidt om mig selv:

Jeg er 43 år og har været langt nede i samfundets afgrund. Jeg er ædru alkoholiker på 13. år og har været købmand i snart 11 år. Jeg er stifter og formand for en lokalpolitisk liste, som i øjeblikket har viceborgmesterposten i Sæby kommune. Jeg er rådgiver for Nærbutikkernes Landsforening og medlem af marketingsudvalget i købmandskæden LET KØB. I 2004 skabte jeg, sammen med daværende Fødevarerdirektoratet, et egenkontrolprogram, som de mindre butikker kunne bruge med tilfredshed. Et egenkontrolprogram, som kunne udfyldes med ærlighed og enkelthed.

Jeg håber, De vil lytte til mig og mine synspunkter, så vi kan afværge en betydelig katastrofe blandt landets mindre dagligvarebutikker.

Mvh

Peer Risager
Købmand i Voersaa.
9300 Sæby.

Privatadresse: Kvisselholtvej 72, 9330 Dronninglund.
p.risager@tdcads1.dk